

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120287001
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:6120287001.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovaným: 1) T. U. Z.. XX. XX. XXXX, XXX XX Q. XXX, 2) F. U., Z.. XX. XX. XXXX, XXX XX Q. XXX, obaja zastúpení: JUDr. Peter Vachan, advokát, Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, v konaní o zaplatenie 11.217,20 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaným v 1. a 2. rade p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 11.217,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 11.217,20 eur od 26. 08. 2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť V. Ú. B., T. Q., Q. Q.: F. Z. X, XXX XX B., D.: XXXXXXXX, poskytol žalovaným na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 17. 06. 2016 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXX (ďalej aj ako „úverová zmluva“) úver vo výške 12.120,00 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžníci svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnili riadne a včas, čo žalobca preukazuje predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaní napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatili, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 09. 08. 2017 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 18. 08. 2017 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 26. 08. 2017 dostali do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou V. Ú. B., T. Q., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s. r. o. ako postupníkom dňa 19. 11. 2019 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená

žalobcovi ako postupníkov, o čom bol žalovaný upovedomení písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 02. 09. 2019. Žalovaný boli vyzvaní právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovaným len časť postúpeného nároku vo výške nesplateného úveru vo výške 11.217,2 eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatili.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 20. 05. 2020 platobný rozkaz, č. k. 16Up/797/2020, voči ktorému podali žalovaný v zákonnej lehote odpor, v ktorom uviedli, že zmluva o úvere neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov. Zmluva neobsahuje údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a v zmluve je uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa. Súdny dvor EÚ v rozsudku C - 377/14 vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a. s. ustálil výklad celkovej výšky úveru tak, že článok 3, písm. l) a článok 10, ods. 2 Smernice 2008/48 ako aj bod I. prílohy 1 tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ak žalovaný na základe zmluvy o úvere reálne čerpal sumu 11.877,60 eur (žalovanému bol okamžite započítaný poplatok vo výške 242,40 eur), čo vyplýva z výpisu z účtu žalovaného, pričom v zmluve je uvedený nesprávny údaj 12.120,- eur, má to rovnaké následky ako keby v zmluve údaj o celkovej výške úveru nebol uvedený vôbec. Táto nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru. Zmluva o úvere obsahuje nesprávny o RPMN aj z toho dôvodu, že právny predchodca žalobcu nezapočítal do výpočtu RPMN aj náklady spojené s poistením, zo zmluvy o úvere nie je preukázané, že poskytnutie úveru nebolo podmienené pristúpením k poisťovni a preto zmluva o úvere obsahuje nesprávny údaj o RPMN. Podľa názoru žalovaných zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53, ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil doručenkú k žiadnej z predložených upomienok a zároveň ani jedna z predložených upomienok nepredstavuje výzvu v zmysle § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru upravuje ustanovenie § 53, ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Zo systematického zaradenia týchto ustanovení v Občianskom zákonníku ako aj logického výkladu vyplýva, že zákonodarca vyžaduje jednoznačne 2 úkony, prvým úkonom je výzva v zmysle § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka a druhým úkonom je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Keďže žalobca nepredložil výzvu v zmysle § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka, nepreukázal splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu. Z uvedeného dôvodu neuhradené splátky zročné od uzatvorenia zmluvy do 17. 04. 2017, pokiaľ neboli uhradené sú premlčané a zároveň žalobca nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastala po podaní žalobného návrhu a teda splátky zročné od 17. 05. 2020 do 15. 06. 2024, keďže v tejto časti bol žalobný návrh podaný predčasne. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92, ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne. Keďže žalobca nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a existenciu výzvy v zmysle § 92, ods. 8 zákona o bankách, nepreukázal logicky ani lehotu 90 dní, a preto neboli splnené podmienky v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu.

4. Žalobca k odporu žalovaných uviedol, že odpor žalovaných považuje v celom rozsahu za neodôvodnený a s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. Žalovaný v podanom odpore neuviedli žiaden dôvod, pre ktorý by mal byť platobný rozkaz zrušený. Má za to že tvrdenia žalovaných sú účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Nárok žalobcu považuje za dôvodný a preukázaný.

5. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli: Žalobca v rámci prostriedkov procesného útoku neuviedol v podanom vyjadrení žiadne právne relevantné skutočnosti a obmedzil sa na strohé konštatovanie, že odpor je neodôvodnený a navrhol iba pokračovanie na súde príslušnom podľa CSP. Žalovaný teda zotrvávajú na doterajších vyjadreniach, v zmysle ktorých žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Podľa názoru žalovaných za výzvu v zmysle § 92, ods. 8 zákona

o bankách nemožno považovať výzvu pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, keďže neobsahujú upozornenie na postup v zmysle § 92, ods. 8 zákona o bankách, čo potvrdzuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 05. 2020, sp. zn. 1Co/301/2019, v zmysle ktorého: „Rovnako správne v tomto smere súd prvej inštancie poukázal okrem iného i na závery vyslovené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, podľa ktorého podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Možno dodať, že za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pritom nie je možné považovať výzvu na úhradu dlžnej sumy, resp. upozornenie na možné zosplatenie vyhlásením mimoriadnej splatnosti, pokiaľ sa vo výzve neodkazuje na postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Spotrebiteľ totiž vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Žalobca v danom prípade nepreukázal, že by jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky takúto výzvu reálne žalovanému spotrebiteľovi.“

6. K vyjadreniu žalovanej sa následne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že spolu s výzvou právneho predchodcu zo dňa 26. 06. 2017 označenej ako „Tretia upomienka“ súdu predložili aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovaným na adresu nimi uvedenú, a to pod číslom zásielky RK050385207SK a RK050385215SK dňa 26. 06. 2017, čo vyplýva priamo z podacieho hárku na boku na jeho ľavej strane, kde je tento dátum uvedený. Vyhlásenie predčasnej splatnosti prevzali žalovaní dňa 18. 08. 2017 a 16. 08. 2017.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 17. 06. 2016, Žiadosťou o flexipôžičku zo dňa 15. 06. 2016, oznámením o splnení obchodných podmienok pre čerpanie Flexipôžičky zo dňa 17. 06. 2016, Európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere týkajúcimi sa konverzie dlhu, údajom o hodnote RPMN a o priemernej RPMN k spotrebiteľskému úveru, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou zo dňa 17. 06. 2016, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 19. 11. 2019, prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 29. 11. 2019, výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 02. 03. 2020, Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a. s., účinné od 01. 04. 2015, treťou upomienkou - pokusom o zmier z 26. 06. 2017, výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom z 10. 08. 2017 ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Pôvodný veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 17. 06. 2016 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, reg. číslo: 006915111150616, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 12.120,- eur žalovaným. Výška úrokovej sadzby bola 11,4 % ročne, výška RPMN 12,66 % ročne, priemerná hodnota RPMN bola 9,59 % ročne. Lehota splatnosti bola uvedená ako 96 mesiacov, celkový počet splátok 96, dátum prvej splátky 15. 07. 2016 a termín konečnej splatnosti 15. 06. 2024, doba trvania úverovej zmluvy do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy.

9. Výzvou zo dňa 26. 06. 2017 - tretia upomienka - pokus o zmier právny predchodca žalobcu oznamoval žalovaným, že napriek predchádzajúcim upomienkam doteraz neuhradili záväzky plynúce zo zmluvy o úver a ku dňu 26. 06. 2017 právny predchodca žalobcu eviduje pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 631,02. Doručenie výzvy žalovaným žalobca nepreukázal.

10. Výzvou zo dňa 10. 08. 2017 právny predchodca žalobcu oznámil, že dňom 10. 08. 2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva vo výške 11.301,92 eur. Bolo preukázané doručenie výzvy obom žalovaným.

11. Oznámením zo dňa 29. 11. 2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným, že dňa 26. 11. 2019 došlo k postúpeniu pohľadávky. Doručenie žalovaným preukázané nebolo.

12. Dňa 19. 11. 2019 došlo medzi V. Ú. B., T. Q. a žalobcom k postúpeniu pohľadávky.

13. Výzvou zo dňa 02. 03. 2020 žalobca vyzval žalovaných na úhradu sumy 16.955,65 eur v lehote do 12. 03. 2020.

14. Súd sa v prvom rade musel zaoberať aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v predmetnej veci, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi bankou a žalobcom.

15. Podľa § 261, ods. 6, písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52, ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 524, ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

19. Podľa § 525, ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

20. V zmysle § 526, ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 53, ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z ustanovenia § 53, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53, ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Ako vyplýva z § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. V zmysle § 54, ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 92, ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania (ďalej len „ZoB“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. V zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje tzv. inštitút straty výhody splátok, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Postupca oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti vyhlásil ku dňu 10. 08. 2017 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Podmienkou, aby došlo k zosplateniu úveru je, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca nepreukázal, že postupca v lehote nie kratšej ako 15 dní doručoval žalovaným upozornenie ohľadom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Právny predchodca žalobcu síce dňa 26. 06. 2017 vyhotovil výzvu na zaplatenie omeškaných splátok, avšak nepreukázal, že táto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaných. Okrem toho, táto výzva nespĺňala ani obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje občiansky zákonník, a to uvedenie konkrétnej splátky so zaplatením ktorej boli žalovaní v omeškaní ako to vyžaduje § 53, ods. 9 OZ. Nedošlo teda k naplneniu jednej z podmienok, ktorá je potrebná, aby došlo k zosplateniu úveru. Pokiaľ nebola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že úver bol splatný. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, pôvodný veriteľ nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru v celosti inému subjektu. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB vyplýva, že predmetom postúpenia sú len pohľadávky zo strany banky, resp. ich časť, ktoré sú už splatné. V prejednávacom prípade bola teda rozhodujúcou otázkou neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa § 92, ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. môže byť banková pohľadávka alebo jej časť postúpená, ak je splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Takúto písomnú výzvu právny predchodca žalobcu ani nevyhotovil ani nedoručoval. Žalovaným doručil iba výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru, v ktorej im oznámil, že v deň vyhotovenia tejto výzvy došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, avšak nebola splnená podmienka omeškania nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní ako to vyžaduje zákon o bankách. Spôsob, akým právny predchodca postupoval, je v rozpore s ustanovením § 53, ods. 9 Občianskeho zákonníka a odporuje zákonu, preto je neplatný. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne

ktorej cesia podľa § 525 alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku - ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy. V konaní žalobca totiž neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by k uplatneniu práva vyhlásiť úver za predčasne splatný v celosti, za predpokladu jeho dojednania, došlo najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, za stavu, keď banka súčasne vopred, v lehote nie kratšej ako 15 dní, upozornila žalovaných - dlžníkov na uplatnenie tohto práva. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky.

31. Na podporu vyššie uvedenej argumentácie súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 publikované pod R 60/2018: „Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92, ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92, ods. 8, prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525, ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol [napr. porovnaj novelu zákona o bankách účinnú od 1. januára 2017 (zákon č. 299/2016 Z. z.) - sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie podľa osobitného predpisu]. Ako už bolo spomenuté v bode 21. tohto rozhodnutia, podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, práve naopak sa prekrývajú“.

32. Súd tiež v súvislosti s častým argumentom, že v prípade súčtu všetkých omeškaní úverového dlžníka trvajúceho viac než rok sa nemusí trvať ani na výzve banky klientovi pred postúpením pohľadávky, poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28. marca 2018: „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy o úvere treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke, buď inej banke, alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so plnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia. Za neudržateľnú považoval argumentáciu, podľa ktorej v prípade súčtu všetkých omeškaní úverového dlžníka trvajúceho viac než rok sa nemusí trvať ani na výzve banky klientovi pred postúpením pohľadávky, keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky, napriek neskoršiemu

plneniu klienta, a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno pristúpiť. Uviedol, že ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92, ods. 8, vety prvej Zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez plnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie takejto právnej úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom.“

33. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, súdu neostávalo iné ako žalobu žalobcu zamietnuť.

34. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

35. V zmysle § 255, ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262, ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Žalobca bol v predmetnej veci v celom rozsahu neúspešný, nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu tak boli v danej veci úspešní žalovaní, ktorým vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.